

FAKÜLTEMİZDEN PANEL: GÜNCEL LİSANÜSTÜ ÇALIŞMALAR PANELİ

Derleyen: Deniz TUNÇER¹

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Türk Müsîkîsi Bölümü 2016-2017 akademik yılı içerisinde “Sanat Okumaları” adlı etkinlik dizileri düzenlemiştir. Bu etkinliklerde seminerler, konserler ve paneller olmak üzere toplam yedi adet etkinlik gerçekleştirilmiştir. “Sanat Okumaları” adlı bu etkinlik dizilerinin yedincisi “Güncel Lisansüstü Çalışmalar Paneli” olarak 17 Mart 2017 günü, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi’nde (İSMAM) yapılmıştır. Şükran Başar, İdris Melih Berse, Murat Birer ve Semih Özdemir’in panelist olarak katıldığı, moderatörlüğünü Yrd. Doç. Dr. Deniz Tunçer’in yaptığı bu etkinlikte; Başar “Zihinsel engelli çocukların eğitiminde müziğin etkisi: *‘Türk müsikîsi temelli ritim uygulamaları’*”, Berse “*Türkiye’de lisans düzeyinde ney eğitiminin verildiği müzik okullarında fiziksel şartlar, ney öğretim yöntemleri ve öğretimde kullanılan materyallerin yeterliliği hakkında öğretim elemanlarının görüşleri*”, Birer “Cumhuriyet sonrası Türk makam müziği geleneklerinde ses icracılığı alanında yaşanan değişim ve dönüşümler”, Özdemir ise “Türk müsikîsinde icra-kuram uyumsuzluğu sorununa dair, perdeler özelinde bilgisayar destekli bir analiz: Bekir Sıtkı Sezgin örneği” isimli konuları ele almışlardır.

Şükran Başar, çocuklar arasındaki farkın en aza indiği yegâne alanlardan biri olan müziğin zihinsel ya da fiziksel engellerin ortadan kaldırdığını, her çocuğun kendi olduğu ve kendini ifade edebildiği çok değerli bir araç olduğunu söyleyerek konuşmasına başlamıştır. Zihinsel yetersizliği olan çocukların eğitiminde ritim çalışmalarının rolünü incelediği bu

¹ Yrd. Doç. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Türk Müsîkîsi Bölümü, deniz.tuncer@medeniyet.edu.tr

çalışmasının sonuçlarına göre, ‘Türk musikisi temelli ritim uygulamaları’ ile öğrencilerin bilişsel, sosyal, duyuşsal ve psikomotor gelişim alanlarında ilerleme, bununla birlikte yapılan uygulamalar ile öğrencilerin başarı duygusunu hissetmede, özgüven ve özdeğerlilik hissinin gelişiminde ilerleme kaydedildiği tespitini anlatmıştır. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarı Müzikoloji ve Türk Halk Oyunları lisans programları mezunu Şükran Başar, 2014 yılında atandığı MEB Gönül Pınarı Özel Eğitim ve Uygulama Okulu’nda orta- ağır zihinsel engelli çocuklarla müzik derslerini yürütmektedir. Rebabın müzik terapisindeki etkileri üzerinde çalışan Başar, dil ve konuşma bozukluklarının iyileştirilmesinde ve Alzheimer hastalığının tedavisinde müziğin kullanımına ilişkin araştırmalar yapmaktadır.

İdris Melih Berse, konuşmasında ney eğitiminin yapıldığı kurumlarda fiziksel şartların yeterliliği, içerik, öğrenci sayısı ve ders süresi bağlamında mevcut ney eğitim-öğretim yöntemlerinin uygulanabilirliği, ortaya çıkan olumlu ve olumsuz yönleri, ney eğitiminde kullanılan materyallerin yeterliliği konularında yaptığı çalışmaları sunmuştur. Elde ettiği verileri tablo ve grafik halinde göstererek analiz etmiş ve değerlendirme yapmıştır. Ney icracısı, müzik eğitimcisi ve ney yapımcısı olan Berse, 2003 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarı Temel Bilimler Bölümü’nden mezun olmuştur. Niyazi Sayın ile ney, Süleyman Erguner ile Türk Mûsikîsi Nazariyatı çalışmıştır. İsmek, Fatih Belediyesi, Hırka-i Şerif Vakfı, Şehir Üniversitesi’nde dersler veren Berse, ulusal ve uluslararası çeşitli konserlerde ney icracısı olarak görev almıştır.

Türk makam müziği icra pratiklerinin, 20. yüzyılın dikkat çekici dönüşümler içeren kültür politikaları ve değişen icracı-dinleyici/üretici-tüketici profilleri ile birlikte değerlendirildiğinde, teknik ve estetik açıdan oldukça farklı evrelere girdiğini söyleyerek konuşmasına başlayan Murat Birer ise, konuşmasının devamında bu değişim süreçlerini değerlendirmiştir. Türk ses icracılığının temel dinamikleri üzerinden, Cumhûriyet öncesi ve sonrası makamsal icrâ pratiklerinin, bir ölçüde kronolojik olarak karşılaştırılması ve tarihsel bir anlayışla, dönüşüm safhalarının ayırt edici özellikleri vurgulanarak incelenmesi esasına dayandığı bu çalışmasının bu alanda bir giriş niteliğinde olduğunu, belirtilen zaman dilimi çerçevesinde, ses icracılığıyla ilgili çok temel kesişim ve ayrışma noktalarının tespitini içerdiği kısa ve analitik bir tarihçe özelliği taşıdığını söylemiştir. 2011 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü, Duysal (Ses) Sanatları Tasarımı Programı- Müzikoloji alanında Lisans programından, 2015 yılında Haliç Üniversitesi Konservatuarı, Türk Musikisi Yüksek Lisans programından mezun olmuştur. Âdile Sultan Kasrı: Hümâyûn Türk Müziği Topluluğu Şefliği, Feneryolu Halk Eğitim Merkezi: Türk Sanat Müziği Korosu Şefliği, İstanbul Devlet Tiyatrosu, kanun icracılığı görevlerinde

bulunmuş, çeşitli araştırma projelerinde müzik araştırmaları asistanlığı, belge ve repertuar araştırmaları yapmıştır. Birçok konserde koro şefi, solist, kanun icracısı olarak görev alan Birer, “Hümâyûn Türk Müziği Topluluğu” isminde bir koro kurmuştur.

Semih Özdemir ise konuşmasında, Türk müziği üzerinden yıllardır devam eden icra-kuram uyumsuzluğu probleminin çözümüne bilgisayar destekli bir analizle destek verilmeye çalıştığı çalışmasını anlatmıştır. Perdelerin icracılar arasında değişiklik göstermesi hususunu değerlendirdiği bu çalışmasında, 21.yüzyılın ses icracıları arasında “perdeci” olarak anılan ve Türk musikisine has perdeleri incelikle icra edebildiği otoritelerce kabul gören ses sanatçısı Bekir Sıtkı Sezgin’in, enstrüman eşliği olmayan yalın kayıtları üzerinden bir araştırma yürütmüştür. 2014 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Lisans programından mezun olan Özdemir, ulusal ve uluslararası birçok konserde keman icracısı olarak görev almıştır. Halen Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü ve İstanbul Üniversitesi İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü Dîni Mûsikî alanı olmak üzere iki farklı yüksek lisans programında eğitimine devam etmektedir. İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi’nde araştırma görevlisi olarak çalışmalarına devam etmektedir.

“Sanat Okumaları” etkinlik serisine 2017-2018 akademik yılı içerisinde devam edilecektir.

